

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyiltér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” ezimű politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy apunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Hősök emléke.

A politikai élet ködeiből, mint egy magasabb származású tünemény bontakozik ki jó Budavár díszterén a magyar honvédszobor csillogó ércalakja.

Ágyuk romjain át kivont karddal előre rohanó magyar katonát ábrázol, a kinek vállaira a dicsőség gyöngéd Geniusza borul s jobb kezével magasra emeli a diadal cserkoszorúját.

Jelképes szobor. Nem ábrázol személyt. Nem egyéni nagyság van benne fölmagasztalva. Kiemelkedik a kor alacsonyabb szelleméből s nagy eszmét dicsőít meg. Egy nagy nemzeti hagyomány emlékoszlópa, melyre a művész vésője a magyar szabadságszeretet s a nemzet történelmi vitézséget írta szimbolikus vonásokkal. Kegyelettel oda kell járulni piederstálja elé, mivel a szobor történelmünk egyik legszebb kato-

nai emlékét örököltette meg s ennél is többet, nemzetünk katonai erényeit, a melyek kell hogy halhatatlank legyenek, mivel állami életünket tartják s azok nélkül, vagy bár azok megfogytokozása által összeroskadunk.

Valóban nem aktiv politika alkotta azt a szobrot. Egy ország kegyelete alkotta, mely átszállítja a 44 év előtti hadi eseményeket a nemzet kedélyvilágának mythoszába. Agg honvédek ott nézik még könyező szemekkel Budavár bevételeének fényes ércoszlopát, de a történelem fényes köde már reá kezd borulni az ő alakjukra is, a szobor alakjára is.

Nem politika ez már többé s nem a jelenkor politikája. Az aprólékos versengés és pártédek megpróbálhatja még — ne tegye! — hogy a dicsőség és kegyelet aranyos palástjából letép egy darabot, hogy magát vele fölékitse; de azt a szobrot nem lehet lefoglalni senkinek, mivel az nem a pártoké, hanem a magyar nemzeté.

S ne is legyen benne megütődése senkinek. Hogy végigzajlanak még egyszer — s nem utoljára — Budavár hősies ostromának véres eseményei, úgy tűnnek fel azok, mintha egy régi más, a mostaninál nagyobb nemzedék vívta volna ott titáni harcát. Az ostromlók tele lelkesedéssel és a szabadság szomjával. Az ostromlottak telve hűséges kötelességtudással. Hősök mind a két oldalon s nem kisebbiti, hanem öregbíti a magyar fegyverek dicsőségét, ha igazságosak tudunk lenni azok iránt is, a kik honvédek golyóitól és szuranyaitól Budavár falain és terein hősi halállal elhullottak. Ne zavarja ezek emlékét sem egy helytelen szó, mely hozzánk nem illendő s aludják ők is hősi álmaikat a mindent kiegyenlítő föld színe alatt, mignem eljön a történelem Geniusza s az ő sirjaik iránt is teljesen igazságos tud lenni.

Addig se higgye azonban senki a vörös-fehérszöld határsorompókon kívül, hogy ezen, a szó szoros értelmében a nemzet fillérei által emelt emlék ellentétben áll a magyarság törhetlen ragaszkodásával a trón és a dinasztia iránt. Árnyéka sem létezik ily ellentétnek, bármennyire szeretnék is kiaknázni bizonyos lajtántuli körök ellenünk azokat a nagymérvű tapintatlanságokat, melyeket olykor a képviselőház szélső elemei elkövetnek.

A magyar nemzetet ismerni kell. Két érzélem dominál lelkiületében. Az egyik a megingathatlan ragaszkodás a nemzet jogait tisztelő alkotmányos király, a másik a nemzedékről nemzedékre szent hagyományként szálló kegyelet a hazafiai nagyság tündöklő alakjai iránt.

Végzetes tévedés volna elvárni fajunktól azt, hogy szállítsa le kegyeletének mértékét e hősök és hazafiak emlékével szemben, mert Szent István koronája jelenleg oly fejedelem fején tündöklök, ki mintaképe az uralkodói alkotmánytisztelteinek.

Kárhóztos botorság lenne viszont erőnek erejével ellentétbe állítani azt a politikai irányt, melyet történelmünk ama nagyjai követtek, a nemzet őszinte ragaszkodásával a koronás király iránt.

Mindkét érzélem békésen, magasztos összhangban fér meg nemzetünk szívében. S kell is, hogy itt maradjon örökre. Mert csak a nemzet lehet viharos időszakban erős mentővára a trónnak, csak az dobhat kitörő lelkesedéssel minden erőt a serpenyőbe, a melynek ragyogó eszményképei vannak; oly ideáljai, kik megtanítják mindent földalodni a hazáért.

Nem a mi hibánk, hogy nem lelkesedhetünk az osztrák katonai dicsőség kimagasló alakjai iránt. A toronymagas válaszfal, mely a régi Ausztria és Magyarország között létezett, lehetetlenné teszi ezt.

„A Székelyföld” tárczája.

Egyik pénzes- másik szerelmeslevél.

— Életkép. —

— Uristen könyörülj rajtunk !!

Igy sohajtozott a kolozsvári november 2-iki sokadalomba törekedő nép. És pedig azért sohajtozott s obégatott egyaránt a gyalog vagy tehenei után akasztott fakó szekéren a város fölé közelgő sokaság, mert hét nap óta szakadatlanul hull az áldás: azaz, hogy a zuhogó esőnek azóta nem volt szünete, s ha pihenni dült is pár óráig, csak azért tette, hogy újított erővel, annál bővebb adagokban mosdassa a jámbor halandókat, kik a baromvásár napjaiban bizonytalan remény fejében, elcsigázott marháikkal vesztegelni kénytelenítették.

Még a fejedelmek korában se voltak ennél feneketlenebb utak; nem csoda, hogy akkor Tokaj alá nem tudtak ágyukat vontatni, s a miatt annak bevétele jobb időre halasztatott, hisz most még a könnyű fakószekerek is el-elkadnak, holott alig van rajtuk egy kőből gabona, melynek súlya körül belül egy mázsa s néhány font. Többel is terhelte volna biz a jámbor gazda, mert azt se tudja, hogy ennek árából melyik lyukat foltozza be; de

hon se hagyott annyit, a mennyivel a legfősvényebb kiszámítás mellett jövő aratásig beérje háztája.

Benn a városban sem volt jobb dolguk a városiaknak: itt is lies loos! A fénymázás lábfedezőknek semmi hatása; jobb azoknál most a durva bagaria.

Ilmei Ottóra, ama csinos ifjura, ki a minoriták egyháza mellett most halad el semmi hatással sem látszik lenni a kárhóztos idő: ő bankbányával s jó bagariával biztosítván magát, halad a nagy-piacz irányában; de feltűnik nyugtalan, kémkedve széttekintgető pillantásaiból, hogy valami bántja. Szintugy lopva tekintget szét, mintha valami sima műveltebb zsebfosztó-társaság tagja lenne, pedig életében egy almát sem orzott el, sőt mint kis diákot pajtsái egyszer, hogy nem tartott velők a szőlőkertből gyümölcs-csempészeten, „meg is sapkázta.” De most ily népes gyűlés közt előre tudta, hogy legióra szaporodott hitelezői között valamelyikkel — s tán egy-kettőnél többel is — bizonyosan találkozik, s azért kémkedett, hogy jó előre utat veszthessen. Jobbnak tartotta ugyan egyelőre a szállásán maradását; de házszámát Zsugordi Mátyáson elkezdve a foltozó csizmadinasig minden hitelezője, s azoknak mindenik eséljéde kényv nélkül tudta, sőt a mosónéja kétség-

beesésében a 369. számát egyenkint felosztván' avval a lutrin szerencsét is kísértett, s csodák csodája! 10 kros ternót csinált.

No ezutánra ezen oldalról az ostromlás ellen biztosította magát, mert a tíz kr áru szerencsével annyira lekötözte a mámit, hogy ingyen mosást ígért, csak legyen mit mosatnia.

De még sokan voltak hátra, kiket a szerencse legmegfeszítettebb erőlködések mellett sem segített, s ezek annyira nyugtalanították nappalait, mennyire nyugtalanítják éji nyugalmukat a polsókák.

Ilmeit most a vezette keresztül a néptolongáson, hogy nagybátyja a jómódu Ilmei András Korotonról a holnapi vásárnapjára Kolozsvárra jövetelét ígerte; ő ma annak fölkeresésére indula. Gyöngéd rokon szeretet! Ha Otto most hevenyében nézne szembe a holnapi nappal, s az éjjel jól alhatnék; de bátyját sem itt, sem ott, sem amott nem találta, ámbár hármán kívül, mindenik szállodát meglátogatta, s ezekbe is csak azért nem nyitott be, mert mindenikből adósság hátrahagyásával távozott. S ha nem találkozhatnék a nagybátyjával, hitelezőivel, kétségen kívül, vezetné össze a véletlen, Otto ur kétséges helyzetében valamennyi vásárra begyűlt vidéki obégatását, szitkát egymaga elkívánta a mostani napokra,

Nekünk és az utánunk következő nemzedékeknek saját nemzeti hőseink iránt kell lelkesülnünk. Tőlük kell tanulnunk szeretni a hazát, mindent feláldozni a nemzettel összeforrt királyért, a szabadságért és a magyar zászló dicsőségeért.

Most, hogy király és nemzet a kölcsönös szeretet kötelékei által vannak összefűzve, adja isten, hogy e magasztos viszony nemzetünk és fejedelmei között soha se változzék meg — mert az a szobor, csakugyan nem int másra, mint kegyeletre az esetetek emléke iránt.

Nem int másra, mint arra a szent kötelességre, hogy hozzájuk méltóan tudjunk küzdeni és meghalni, ha veszély fenyegetné a hazát és az alkotmánytiszteelő király trónját.

A kormány javaslatai. A kormány a nyári szünetek alatt végleg meg fogja szövegezni a kötelező polgári házasság behozataláról, a községek rendezéséről és a közigazgatási biráskodásról szóló törvényjavaslatokat; ezenkívül össze fogja állítani az 1894. évi költségvetést. A kabinet az utóbbi parlamenti campagne alatt meggyőződött róla, hogy bizton számíthat a szabadelvűpártra, s így nagyobb nyugodtsággal foghat a munkához, mint azelőtt. Ami az ellenzékkel szemben magatartását illeti, szívesen hajlandó a kormány arra, hogy az ellenzék részéről jött bármely támogatást elfogadjon, anélkül azonban, hogy ezt a támogatást bármikép is keresné.

Budavár ostroma.

(1849. május 3—21-én.)

Az általános roham május 21-én hajnali fél 3 órakor kezdődik. Ezt azonban késő éjjel tüntetés előzi meg, a mely éjfélkor véget ér. E tüntetés alkalmával a létrákat a várfalak alá kell vinni, továbbá a rozoga házak és a kinostári épület (a bécsi kapu mellett) megszállandó.

Kimondották, hogy azok, a kik először hágnak a falakra és kik először tüzik ki a lobogót, külön jutalmakat kapnak. Kiadták továbbá ama parancsot is, hogy a várőrségből senkinek se adjanak kegyelmet.

A jelt a főhadiszállásról röppentyűvel adják meg.

Az a lesve várt röppentyű körülbelül 3 órakor szállt fel a magasba és a czikk-cakkos tüzsáv látára, a körülfekvő magaslatokon felállított összes ágyuk, valamint a részlövő és ostromló ütegek is sortüzet adtak. A honvédek ezzel egyidejűleg körülvették a falakat hágesóikkal együtt s elözlönlötték ama házakat, a melyek a várhoz legközelebb estek.

mert a sár, locs sem engedte, hogy a szembejövőket kikerülje, s minthogy erre előre készült, valahánynyal találkozott, mindannyit azon kész kifogással, hogy nagybátyját keresi, s ha megtalálja fizetni fog, nyakáról le is rázza.

— Ha ez a sártenger nem tartaná hatalmában, a földet és az utakat rajta, bátyám bizonyosan eljött volna, — mormogá magában — de így! aligha lesz valami, s engem holnap a keresztfelezés kiujával gyötörnek a szívtelen hitelezők.

Elvégre egy barátjával találkozott, s annak nem lévén adóssa, vele örömebb társalgott, mint a hitelező-fajbeliekkel.

— Nem láttad valamerről beérkezni nagybátyámat? kérdezte Ottó.

— Epen a Korontóról jövő utcában jártam; de sehol semmi nyoma.

— Ha hon maradt, engem holnap sajtóba tesznek a hitelezők.

— Ah! ügyelném is én őket!

— De mit csináljak, ha mindannyinak holnapra adtam határidőt!

— Mit csinálj? Jer hozzám, s nálam naphoszat olvasgatva leróvd eddig, ott egyik se keres.

— Még egyéb is aggaszt barátom.

A támadás a maga egyöntettségében igen heves volt s vitéz honvédeink leghősiesebb bátorsággal és kitartással küzdöttek; ám a vár védői is összeszedték minden erejüket, úgy, hogy Görgey, a ki távcsövön nézte az ostromot, mihamar belátta, hogy a főroham csak öszpontosított erővel lesz sikeresen keresztülvihető és pedig a már többször említett rés körül.

A főttámadást az első hadtest (Nagy Sándor) dandára hajtotta végre, a mely a 23., 44. és 47. honvédszászlóaljakból állott. Az 1., 2. és 3. dandárnak a résnek jobb és bal oldalra eső két falát kellett megrohanni. A nagy, a hatalmas rohamot Csipik János százados vezette, követve a 28. honvédszászlóaljal által; ehhez szegődött még ama néhány száz honvéd, a kik önkéntesen jelentkeztek. Lelkesen félelmet nem ismerve, élén egy csatár-lánczccal rohant előre a hős csapat.

A falak megmászása a hágesók segélyével úgy itt, mint a vár többi helyén igen nehezen sikerült. A dandár vesztesége nagy volt, a minek következtében Nagy Sándor a tartalékban álló Dom Mignél-zászlóaljat is előre küldte. Görgey pedig hogy a védőket megrémítse, elrendelte, hogy az ordony-szeletet, úgy a részlövő, mint a romboló-üteg által is löjje.

A roham erős megújítása alkalmával a 28. és 47. zászlóaljak hős vezérei már a falakra jutottak, nyomban követtetve a nem kevésbbé vitéz Dom Mignelek által. A 2. hadtestnek egyik oszlopa pedig a Ráczváros felől mászta meg a falakat.

Ettől az időtől kezdve már magában a várban indult meg a rettenetes harc. A védőket, a kik egyes házakból is lövöldöztek, lépésről-lépésre nyomták hátra. Hentzi katonái ez alkalommal még ágyukkal is akartak védekezni, de ez a szándékuk nem sikerült, mert az első lövések megtörténte után a honvédek pár pillanat alatt lekasabolták a tüzekeket.

Kevés idő múlva a védők már a főőrséghez húzódtak vissza; ekkor azonban már Aulich is bejutott a várba, valamint Knezich is, míg Nagy Sándor egész a főőrségig hatolt.

Hentzi azon a helyen gyűjtötte össze még meglevő katonáit s tiszteitől környezve, kivont karddal állott a csapat élére, hogy a honvédek egy utolsó erőfeszítéssel viasszaszorítsa.

Szándéka persze nem sikerült. A helyett, hogy előre rohanhatott volna, hirtelen összeesett, halálos sebet ütven rajta egy puskagolyó. Vele egyidejűleg nyolcz tiszt esett el.

Igen érdekes fölemlíteni, hogy midőn a védők egyrésze látta a helyzet tarthatatlanságát, fehér zászlókat tűzött ki; ezeket azonban a tisztek letepték s további harcra ösztökölték a katonákat. És csak 9 órától kezdve lobogott állandóan a fe-

— Például?

— Ama kezdő szép színésznőnek vásári emléket ígertem.

— Nem mégysz hozzá, s annyi. Pár hét múlva pedig ők utaznak el.

— De azt nem akarom.

— Hát hogy segítesz magadon?

— Gondoltam egyet.

— Jer födél alá, ne áztassuk magunkat ok nélkül, s pár pohár bor mellett elmélkedjünk, mert ha megkenjük nehéz gondolatunk megvásott kezeiket, jobban forog.

— Nem bánom; de egyetlen egy krajczárt se mondhatok magaménak.

— Ma kisegítlek.

— Van pénzed?

— A menyi mára kettőnknek elég lesz.

— Éljen a gondolat! Jer.

A két pajtás, hogy a külső áházástól magát biztosítsa, egy jó kinézésű bormérőbe tért be, s ott késő estig elmulattak, terveket és ismét terveket. és ittak.

(Folytatása következik.)

zászló a nemzetiszínű mellett, a f. h. érvári rondelán. Am ha a fehér lobogó már ekkor végleg ott volt, egyes helyeken még vad erővel folyt a harc, a mely 10 órakor ért véget.

Mikor a vár ugyszólván már majduem be volt véve, Alnoch ezredes a lánczhidra sietett s miután az öt nyomon követő honvédet lelőtte, égő szivarjával gyújtotta meg a kanócot, amely az aknához vezetett. Az akna — a melyről Hentzi az ellennyomás növelésére szolgáló súlyos gerendákat és köveket már ekkora eltávolítottatta — felrobant ugyan, de a lánczhidban nagyobb kárt nem okozott; Alnoch ezredes azonban ott maradt halva, összeégetett testtel, nyomorultan, mint a mily nyomorult volt a szándéka.

Budavár bevételénél különösen Máriássy János ezredes és Inkey Kázmér őrnagy tündették ki magukat, a 47., 43., 28. és 44. zászlóaljakkal együtt. A vár védői közül ezer katona esett el, tehát az egésznek egyharmada. A honvédek vesztesége halottakban 17 tiszt és 351 ember, a kik közt volt a vitéz báró Burdina őrnagy is; sebesültekben pedig 1 százados, négy főhadnagy, 15 őrmester, 20 tizedes és 630 közember.

... Itt végezhetnénk a sorainkat, de mégis elmondjuk Hentziről azt, a mit Gelich Rikhard tábornok följegyzett utolsó óráiról.

Rónay János főhadnagy és segédtiszt Hentzi tábornokot a bécsi-utcában levő kegyesrendű-zárda egyik emeleti szobájában találta, több tiszttől és három orvostól környezve; a tábornok az ágy szélén ült, mert akkor huzták le róla szürke tábornoki kabátját. Rónay az orvosok ama kijelentése után, hogy a tábornok minden veszély nélkül elszállítható, azt nyolcz horvát katona által a zárdából a katonai főparancsnokság épületébe vitette. Itt az orvosok újból és tüzetesebben megvizsgálták s azt jelentették ki, hogy a sebe föltétlenül halálos. A golyó hátul a 11-ik borda alatt hatolt be és elől részut a 10-ik alatt jött ki. A beteg Hentzinél megjelent Nagy Sándor tábornok is, Asbóth ezredessel, valamint Hajnik Pállal.

Esti 9 óráig eszméletlenül volt. Ez állapotában kérdezte tőle Rónay, hogy nem kíván-e családjára vonatkozólag intézkedni.

— Mikor a várba zárkóztam, dolgomat elvégeztem — hangzott a válasza.

Halála éjjel után egy órakor nagy kínok között következett be, a temetéséről Görgey gondoskodott.

Különfélék.

— **Személyi hír.** Nagy Gábor, osztálytanácsos a földművelési minisztériumban, városunk derék szülőtte a napokban itthon járt.

— **Piros pünkösöd.** Sátoros ünnepeinket a néphit jelzőkkel látja el. A karácsony fehér, havas, a husvét fekete, sáros, a pünkösöd piros napos. A pünkösödben természetesen legtöbb a költészet, mert a lég madárdallal, a természet virággal van tele s még az a bájos leány is, kiről a koszorús költő zeng, piros pünkösöd napján egy rózsfán termett. A mi pünkösödünk is biboros hajnallal köszöntött be s meleg napfényvel folytatódott, mezők, rétek megteltek emberekkel, kik siettek a természet szépségeit élvezni. Sokkal pirosabb volt a pünkösöd, hol a bucsukra menő ezer meg ezer hívó elvonult, ott egy kis friss vér pirosította a pünkösödöt. Harmadik ünnepen is két szekérben hozták be a megkéselt áldozatokat, hogy az orvos fűzze össze azt a bőr- és hus-folytonossági hiányt, melyet a pünkösdi multságok okozának.

— **Májális.** Ritkán vagyunk mi azon kellemes helyzetben, hogy májusban májális tarthatunk: tavaszi multságaink az időjárás miatt rendszeren kiszorulnak nyár derekára, hanem az idén a pompás tavaszi időjárás nemesak megegyedi, sőt felhív rá, hogy siessünk a virágdiszben ékeskedő természet szépségeit élvezni. A kereskedő ifjuság elkezdette s a tüzőtő egyesület folytatja. Utóbbi egyesület május 26-án fogja megtartani kosaras májálisát, mely előre is nagy sikert ígér, mert egyfelől az egyesület jól végére tud járni dolgainak, sok eszköze van a közönség mulattatására.

másfelől a program is sokat ígér. Nem szükséges, hogy mi is reklámokat írjunk hozzá, mert a siker úgy is egészen bizonyos, feltéve, ha az időjárás bele nem szól a dologba.

— **Öngyilkosságok.** Korunknak egy nagy betegsége a gyakori öngyilkosság. Manapság egy borús pillanat s egy kis reménytelen szerelem bővön elegendő arra, hogy valaki golyót röpítsen agyába. Az öngyilkossági mánia olyan betegség, melyről nem lehet diagnoszt csinálni s melyet gyógyítani sem lehet. Fizikai baj-e ez, vagy lelki betegség, az nincs megállapítva, de az bizonyos, hogy annyi áldozata van, mint egy enyhébb járválynak. Kézdi-Vásárhely város az utóbbi időben ugyancsak növeli az öngyilkossági statisztikát. Harmadik ünnepen egyszerre két ember vetett véget életének. Az egyik Erős Dénes szabó segéd, ki a szomszédos Oroszfaluban lőtte meg revolverrel magát. A másik Pál Lajos zaláni illetőségű közhonvéd, ki szolgálati fegyverével akart véget vetni életének. A golyó testében végig hatolt, de életben maradásához remény van. Tettének oka ismeretlen.

— **Bucsujárások.** A hit és az utazás kellemei ezer meg ezer embert vezérlelnek ama szent zászló alá, melyek a bucsujáró menet előtt lengenek. A háromszéki hívők legnagyobb tömegekben a csik-sómlói pünkösdi bucsut keresik fel. Miképpen minden jó muzimán, életében legalább egyszer, elmegy Mekkába a proféta sirjához, ugyanúgy minden jó katolikus megteszi legalább egyszer a hosszú utat Csik-Sómlóra. Ez az ut több napra terjed és sok kellemetlenséggel jár, de azért a mai ateista világban is évről-évre ezer meg ezer ember akad, ki hisz és megy. A háromszéki keresztek osztorútökön dőlben indulnak meg s 2 napi ut után érkeznek meg Csik-Sómlóra, vasárnap reggel van a bucsujárás és már hétfőn a hívők ismét Kézdi-Szentléleken vannak, hol szintén híres bucsu van. Az idén is a kettős bucsujárásban Háromszékről is sokan vettek részt s a látványosság hol Kézdi-Vásárhelynek is jutott valami, mennyiben jövet és menet több csoport vonult át a városon. Ezt a látványosságot különben a jövő vasárnap nagyobb, impozánsabb alakban fogjuk látni, mivel ekkor a Kantában szintén bucsu leend. A mi szentünk János, a Kantában, nem bir csodatevő erővel, tehát a mi bucsunk csak lokális érdekű s csupán a közeli falvak hívői szoktak ide elvándorolni, de azért elég sokan arra, hogy néptünk vallásságáról tanu bizonyosságot szolgáltatasson.

— **Az erdélyi kárpát-egyesület háromszékvármegyei osztálya** 1893. évi maj. hó 28-án, vasárnap kirándulást rendez a Sugásba. Program. 1. Indulás reggeli 7 órakor a Bazár elől; ugyanitt sorakoznak azok is fogataikkal, kik ez utat kocsihajtják megtenni. Kocsiról az egyesület nem gondoskodik. 2. Érkezés Sugásba reggeli fél 9 órakor. 3. Villásreggeli fél 10 órakor. 4. Megtekintése a fürdőhelyiségeknek, gözlőnek, kirándulás az erdőbe. 5. Delután 1 órakor turista-ebéd. 6. Társasjátékok. 7. Tombola. (Tombolajegyeket a helyszínen lehet vásárolni.) 8. Hazafelé indulás 6 órakor. Ezen kiránduláson vendégek is szívesen láttatnak. Jelentkezni lehet Beteg Balint gyógyszerész úrnál folyó évi május hó 25-én delután 5 óráig. A jelentkezés alkalmával a villásreggeli és ebéd ára (ital nélkül) fejében 1 frt 50 kr, továbbá a részvételi díj tagok részéről 25 kr, nem tagok részéről pedig 50 kr, szintén lefizetendő. Csak oly jelentkezések vétetnek figyelembe, a melyekhez a megfelelő díjak mellékeltek. Sem a részvételi díj, sem pedig az ellátási díjak vissza nem fizetettek.

— **Kovácsnai hírek.** Szombaton d. u. ritka egy látványban gyönyörködhetek azok, kik a kovácsnai piacon voltak. Egy jókora cigány csapat már délelőtt óta ellenséges állást foglalt el egymás ellen. Alig kezdett bomlani a vásár, a két csapat előőrsei a Pokolsár körül megkezdették a harcot, melyre mintegy jeladásra a közel 30 főből álló feketesereg, mint áradat omlott egymásba. Férfi férfival, asszony és purdó, népség neme és korabelivel tűzött össze. Az előbbiekkésszel, bottal, a mások kövel, foggal rövidítették nemzetségük testét. És lön olyan éktelen zsvaj, jajgatás, harci kiáltás, hogy a csendőrségnek kellett közbe lépni s a megzavart békét helyreállítani. — Dr. Márkus első ünnepen vizsgálta meg Kovácsnán a lakosság szeméit. A község lakói között trachomást tizenhármát, a leányiskola növendékei között

3 at, a gör. kel. iskolánál 1-et, a községi finiskola tanulói sorában pedig nem talált szemtájást. Kovácsnáról másnap Telekre utazott.

— **Elgázolás.** Folyó hó 22-én Martonfalván Tompa Bélának 4 éves fiacskáját márkosfalvi Barabás Albert kocsisa az utcán letipratta. A gyermek azonnal meghalt. Több gyermeke nem is maradt. A hetykekocsisoknak pávatoll helyett okladrát kellene orrukra tenni. Martonfalván egyébként minden nap történhetnék hasonló eset, itt ugyanis a gyermekek egész nap az utcán felügyelet nélkül kószálnak.

— **Székelyföldi iparmúzeum.** A Marosvásárhelyt fennálló székelyföldi iparmúzeum számára épített új csarnoknak a megnyitását a székely művelődési és közgazdasági egyesület július hó 2-ára tűzte ki. A csarnokot Lukács Béla fogja megnyitni, ki lejövetelét az alkalomra kilátásba helyezte. A székely egyesület a megnyitásra megfogja hívni Wekerle Sándor miniszterelnököt, Marosvásárhely sz. kir. város díszpolgárát, gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi és gróf Bethlen András földművelési minisztereket; továbbá: a közművelődési és ipari szakszervezeteket, a rokonirányuszk-intézeteket, a kereskedelmi és iparkamarákat, az erdélyi városokat, a székelyvármegyéket s a székelyföld összes iparfejlesztő tényezőit. A megnyitással kapcsolatban a székelyművelődési és közgazdasági egyesület nagygyűlést tart, melyre külön meghívók fognak kibocsátatni. Maros-Vásárhely város közönsége a székelyföld ezen elsőrendű ipari tényezőjének a folatását, nagy lelkesedéssel készül megünnepelni.

— **Meghívó** a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának 1893. május hó 30-án (kedden) d. u. 3 órakor saját helyiségében tartandó teljes ülésére. Tárgysorozat. I. Elnöki közlések. II. (1464.) A nagyméltósági kereskedelmi miniszter ur leirata a kamara 1892. évi jelentése tárgyában. III. (1436.) Ugyanazon miniszter ur válasza a kamarai illetékek késedelmes behajtása miatt tett fölterjesztésre. IV. (1450.) Ugyanazon miniszter ur leirata véleményadás iránt, a makfalvi állatvásárok tárgyában. (A kereskedelmi osztály véleményével). V. (1507.) Ugyanazon miniszter ur leirata a székely munkásoknak az állami üzemeknél való alkalmazása tárgyában. VI. (1482, 1515.) Ugyanazon miniszter ur leirata az algiri és marokkói kivitel fejlesztése tárgyában. VII. (1530.) Ugyanazon miniszter urnak, mint az ezredéves kiállítás országos bizottság elnökének leirata a néprajzi és házipari kiállítás tárgyában. VIII. (1541.) A nagyméltósági honvédelmi miniszter ur leirata 20.000 pár könnyű cipőnek a hazai kisiparosok által leendő szállítás tárgyában. IX. (1386.) A kolozsvári kamara átirata a cs. és kir. konzuli növendékeknek a hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz leendő beosztás tárgyában. X. (1415.) A kolozsvári kamara átirata a romániai kereskedelmi szerződés tárgyában. XI. (1486.) A gyergyószentmiklósi ipartestület megkeresése tanonczmunka kiállítási jutalomdíjakra bizonyos segélyösszegnek megszavazása iránt. (A központi bizottság véleményével). XII. (1503.) A marosvásárhelyi alsófokú iparstanoncziskola felügyelő bizottságának hasonló tárgyu megkeresése. (A központi biz. vél.) XIII. (1508.) A kezdívásárhelyi alsófokú ipariskola felügyelő bizottságának hasonló tárgyu megkeresése. (A központi bizottság véleményével). XIV. (1512.) A háromszékvármegyei háziipar-egyesület elnökségének átirata a kamarának a sepsiszentgyörgyi nőipartermhely záró vizsgáján leendő képviseltetése tárgyában. XV. (1463.) Csiky F. Károly marosvásárhelyi kereskedő badványa a nem használt fuvarlevelek becserélése tárgyában. XVI. (1498.) Ifj. Nagy Elek kamarai kultagoknak, mint a háromszékvármegyei iparfejlesztő bizottság tagjának „Háromszékvármegyei Iparáról” szóló emlékirata. XVII. Titkari jelentés az iroda ügyforgalmáról.

— **Főherczegek életveszélyben.** Albrecht és Jenő főherczegek, kik most vezérkari uton vannak, utközben nagy veszélyben forogtak. Klausen Leopoldsdorfnál kocsijok hegyre vitte őket. Lovaik nem igen voltak a hegymászáshoz szokva, megijedtek az alágördülő kavicsok, kötőmelekek zajától és a kocsit hátrafelé tolták. A kocsi minden erőlködése hasztalan volt, a lovak horkolva, prüsszögve tolták hátra a kocsit. Oriási hegyszakadás előtt állottak. Egy lövés még s a főherczegek menthetetlenül veszve vannak. A legkritikusabb pillanatban az épen arra járó Dvorák udvari vadász látva a rettenetes veszélyt, a lo-

vakhoz ugrott s ember fölötti erővel rántotta őket előre zablájuknál fogva. Reszketve, tajtékozva álltak meg a lovak a kocsival s a főherczegek élete mentve volt. Kiszállottak a kocsiból s míg Dvorák az embereivel a kocsit átvezette a meredek uton, gyalog mentek a kocsit után. Csak a mikor sikra értek, ülték ismét a kocsiba, forró köszönetet mondva megmentőjüknek, a bátor vadásznak.

— **Tartománygyűlésben faragnak az ácsok.** Ez a módosított magyar népdal most a prágai nótá. A napokban a cseh tartománygyűlés üléstermében deszkákkal és fűrészekkel felfegyverkezve egy csapat ács jelent meg, hogy az ifju-csehek harci hevénél áldozatul esett padokat, asztalokat és székeket megreparálják. Az ácsok, mint szakértők a famunkákban, nagy elismeréssel szóltak arról az alaposságról, melylyel az ifju-csehek munkájukat végezték. A tartományi bizottság kevésbé méltatja a politizálásnak ezt a módját, mert éppen az ülésen határozta el, hogy a padrombolók polgári per útján megveszi a reparációk árát.

— **Kétszázmillió gazdálalt örökség.** Évek során át újra meg újra bejárta napilapokat az a hír, hogy az Angliában elhalt Köhler György Frigyes nevű ember 200 millió forintot érő hagyatékára törvényes örökösök kerestetnek. Minthogy a Köhler név hazánkban is elterjedt, a hírlapi közlések folytán sokan fordultak a külügyminisztériumhoz felvilágosítás végett. A külügyminisztérium a kérdéses ügyre nézve az angol hatóságoktól részletes adatokat szerzett. E szerint Köhler György Hesszch-Darmstadtól származott és azonos volt Köhler György Jánossal, Köhler Mátyás volt reihorni, hesszen nagyhercegségi lakos fiával. Ezen az alapon Köhler György Frigyes hagyatéka még 1861-ben néhány Hesszen nagyhercegségből való igénylőnek ítéltetett oda. A kérdéses hagyatékokra való netán még fennálló igények tehát most már csak ezen több törzsre osztott hesszen nagyhercegségi örökösök ellen folytatandó per útján volnának érvényesítendők, mely per során bizonyítandó, hogy a Köhler György Frigyes származására nézve most előadatok tévesek. Ily bizonyítékok azonban aligha volnának beszerezhetők. Remélhető, hogy e közlés folytán meg fog szűnni a hagyaték keresése, a mely eddig nem kevés embernek s többnyire a szegényebb osztályokból valóknak, nem csekély s teljesen ciztaltan kiadásokat okozott.

— **A Pallas Nagy Lexikona** ismeretes füzetes válatából a lefolyt héten a 26 ik és 27-ik füzet jelent meg, mely a Baborouga—Baranyajog—Bár Kochbá-ig terjedő tudnivalókat dolgozza fel. A 26. füzethez Bajorország térképe s a Baglyok képe van mellékelve, a 27. füzethez Baranya megye térképe, Bakteriumok és Balancier göggy képe van mellékelve. Általános közjogi érdekű a Bán czikk, melyet Makay Dezső és Bojnicsek Iván írtak meg. Nagyobb cikkeket még a Bánffy-családról, Bank-ról, Bányá-ról és a Barosay családról írtak. A két füzetben együttvéve 13 szövegdráma található. A Pallas Nagy Lexikona megrendelőit a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában. Egy-egy füzet hetenkint jelenik meg, ára 30 kr = 60 fillér.

RÖVID HIREK.

A tűzoltó-főpap jubileuma. A magyarországi tűzoltók választott főpapa Várady Ferencz csákovai esperes tulabános, pápai kamaras a török Ozmánjarend tulajdonosa, május 22-én ünnepelte huszonöt éves papi jubileumát. **Templomrombolók.** A polszki ruthén parasztok a földesurral összeveszték és a XVIII. századból való templomot lerombolták. — **Vasuti baleset.** A Páris és Marseille közt közlekedő expresz-vonat a napokban kisklott. A vonatvezető megsebesült. Az anyagi kár jelentékeny. — **Difteritisz járvány Debreczenben.** Dr. Sár-vary Gyula v. t. főorvos azt a jelentést tette a város hatósága utján a belügyminiszternek, hogy Debreczenben a kanyaró után, mely már szűnőben van, a ronszó toroklob járványozan fellépett.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. május 18-án.

Buza (tisztá)	métermázsánként	7 frt 26 kr
" (elegy)	"	7 frt 20 kr
Rozs (tisztá)	"	5 frt 50 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	4 frt 38 kr
Török buza	"	5 frt — kr
Kásó (köles)	"	12 frt 20 kr
" (árpa)	"	14 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	17 frt 14 kr

Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	— frt 80 kr
Marhabús	kilógrammonként	— frt 48 kr
Disznóhús	"	— frt 48 kr
Juh-hús	"	— frt 28 kr
Szalonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 24 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték-tőzsdén

1893. május hó 23 án.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	115.80
Magy. papírbárdék 5%	120.50
Magyar vasuti kölcsön	102.10
M. keleti vasuti államkőtv. I. kibocs.	118.—
M. keleti vasuti államkőtv. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államkőtv. III. „	111.—
Osztrák járdék papírban	115.50
Osztrák járdék ezüstben	999.—
Osztrák járdék aranyban	110.75
1860. államsorsjegyek	137.51
Osztrák-magyar bank részvény	992.—
Erdélyi földtehermentesítési kőtvény	139.50
Horvát-szlavon földteherment. kőtv.	280.70
Magyar szőlődezmá--váltsági kőtvény	34.38
Magyar nyeremenysorsjegykölcsön	13.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	12.—
Magyar hitelbank részvény	325.—
Osztrák hitelintézet részvény	140 —
Magyar földtehermentesítési kőtvény	137.50
M. földtehermentesít. kőtv. záradékkal	94.75
Temes-bánáti földteher. kőtvény	93.75
Temes-bánáti földt. kőtv. záradékkal	—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	9.64
20 frankos arany	9.64
Német birodalmi márká	55.12
London (2 havi váltókért)	151.49
20 márká arany	11.88

Egész selyem, mintázott Fou-
lardokat (mintegy 450 különböző faj-
ban, méterenkint 85 krtól 3 frt 65 krig —
valamint fekete, fehér és színes selyem-
szöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít —
sima kockás, csikos, virágos, damaszolt
minőségben) (mintegy 240 féle fajtában és
2000 különböző szín és árnyalatban) szál-
lit postabár. és vámmentesen **Henne-**
berg G. (cs. kir. udv. szállító) **selyem-**
gyára Zürichben. Minták postafor-
dulóval küldetnek. Svájcba ezimzett le-
velekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros
bélyeg ragasztandó.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, miő még nem volt,
szabóknak bérmentetlenül.

Nem $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$ fnt engedélyt méterenkint, sem szabóknak ajándékot, a mint ezt a versenytársak a fogyasztó közönség kárára cselekszik, áram az utolsó és szilárdok is így mindenki jól és olcsón vásárol.

Ennélfogva kérem csak az én mintakönyveimet mutattni elő. Egyszersmind óvom t. vevőimet a versenytársak kettős árleendései leveleitől.

RUHAKELMÉK

Peruvia és doszking a főtiszt. papágnak, szabály szerinti kelmék hivatalnokok egyenruházatához, hadastánok, tüzőlők-és tornászoknak, úgy berruhakhoz. Posztók teke-és játékszatok, kocsi behúzásához. Vízhatlan darócok vadászöltönyökhöz. Mosókelmék, utazó plaidk 4-14 frtjg stb.

Ha tisztességes, valóban értékes tiszta gyapjából való kelmét s nem rongyokat, melyek nem érdemlik meg a varratást, akar, akkor forduljon vásárolni.

Stikarofsky Jánoshoz Brünnsben
(Ausztiai Manchester.)

Legnagyobb posztó gyári raktár fél millió
frt értékben,

Hogy berendezésem nagyszerűségét és gyári raktáram szolgáltatképességét megítélhesse, azt jegyzem meg, hogy általam Európa legtekintélyesebb kivitele postzában, szürkemlékben, szabókellékekben, eszközöltetik. Nagy könyvtözséket csak saját használatomra. Hogy a fent eladottakról meggyőződés legyen szerezhető, meghívom a közönséget, hogy adandó alkalommal elárulító intézetem nagyszerű helyiségeit, melyekben 150 embert foglalkoztatok, tekintse meg. Szétküldés csak utánvétellel! Levelezések német, cseh, magyar, lengyel, olasz, francia és angol nyelven.

13—20

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. regg. 10.09	éjjel 12.47	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szében felé)	(érk. " 10.31	" 1.03	
Botfalva	" 4.48	este 7.43	d u. 2.45	"	(ind. " 10.47	" 1.18	
Földvár	" 5.07	" 8.23		Tóvis (vend., elágazás Arad felé	(érk. d. u. 12.28	" 2.49	
Mogyorós	" 5.26	" 8.43		Nagy-Enyed	(ind. " 1.08	" 3.47	este 8.27
Apáca	" 5.42	" 8.57		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. " 1.35	" 4.07	
Köpecz	" 6.02	" 9.16		Gyéres (elágazás Torda felé)	" 2.21	" 4.40	" 8.53
Ágostonfalva	" 6.09	" 9.22		Kolozsvár (vendéglő) . .	(ind. " 2.31	" 4.52	
Alsó-Rákos	" 6.26	" 9.38		"	(érk. " 3.08	" 5.20	
Homoród	" 6.55	" 10.02		Nagy-Várad (vendéglő) . .	(ind. " 3.18	" 5.26	
Kacsa	" 7.12	" 10.15		"	(érk. " 5.14	regg. 6.52	" 11.01
Bene	" 7.32	" 10.36		Budapest	(ind. " 6.08	" 7.40	
Erked	" 7.52	" 10.51			(érk. " 10.44	" 11.51	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	" 8.23	" 11.16			" 11.04	d. u. 12.09	" 2.18
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 11.27			regg. 6.35	este 8.40	regg. 7.25
	" 8.53	" 11.32					

 Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó — kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely				indul reggel	5.00 d. e.	9.38 d. u.	2.33	Erassó	indul reggel	5.46 regg.	8.50 d. u.	3.10		
Imecsfalva	"	"	"	"	5.13	"	9.55	2.50	"	6.01	"	9.09	3.29	
Páva-Zabola	"	"	"	"	5.26	"	10.12	3.07	"	6.19	"	9.31	3.53	
Kovácsna	"	"	"	"	5.46	"	10.34	3.39	"	6.30	"	9.44	4.06	
Barátos	"	"	"	"	6.03	"	10.59	4.04	"	6.41	"	9.57	4.23	
Nagy-Borosnyó	"	"	"	"	6.15	"	11.17	4.19	"	6.53	"	10.12	4.38	
Eresztevény	"	"	"	"	6.32	"	11.35	4.37	"	7.11	"	10.32	5.03	
Sepsi-Szentgyörgy	"	"	"	"	7.02 d. u.	12.10	"	5.17	"	7.33	"	11.59	5.31	
Kilyén	"	"	"	"	7.10	"	12.20	5.27	"	7.50	"	11.17	5.53	
Uzon	"	"	"	"	7.23	"	12.36	5.43	"	8.11	"	11.41	6.22	
Kökös	"	"	"	"	7.33	"	12.49	5.56	"	8.31	"	12.08	6.40	
Prázmár	"	"	"	"	7.48	"	1.11	6.18	"	8.42	"	12.21	6.53	
Szász-Hermány	"	"	"	"	8.04	"	1.31	6.38	"	8.54	"	12.36	7.08	
Erassó	érk. délelőtt	8.18	"	1.49 este	6.56				Kézdi-Vásárhely	érk. reggel	9.08	"	12.54 este	7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vá... hely.